

॥ ३७ ॥ ३८ ॥ तव त्वितरापेक्षया देवमनुकूलमस्तीत्याह दृष्ट्वेति कुणीव हस्तविकलान् पक्षहतान् अर्धांगवातादिनान् पक्षहतान् अर्धांगवातादिनान् पक्षहतान् अधिकदुःखान् अन्यान् दृष्ट्वा स्वयं आत्मानं सुखिनं मन्येतेत्यर्थः ॥ ३९ ॥ ४० ॥ प्रवादेन कलंकेन अपहारिणा जातिभंशकरेण ॥ ४१ ॥ मुख्यं विवेकं चित्तशुद्धिवा ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ विहाराय यथोचितेन यज्ञादिना विहर्तुं सुनक्षत्रेषु व्यादौ सार्धं श्लोकः ॥ ४५ ॥ आसुरेषु मूलाश्लेषादिषु ॥ ४६ ॥ पंडितकः कुत्सितः पंडितः यतो हेतुकः अनारब्धव्यत्वादित्यादिभिर्हेतुभिराकाशादेरपि नित्यत्वसाधनपरः वेदनिदकः अतो न्यदाते मितितद नित्यत्वप्रतिपादकस्य वेदस्याप्रामाण्यकर्ता ईक्षाप्रत्यक्षं तमनुप्रवृत्ता ईक्षा अन्वीक्षाधूमादिदर्शनेन वन्ध्याय नुमानं तत्त्वधानां आन्वीक्षिकीतकं विद्याकणभक्षाक्षचरणादिप्रणीतं शास्त्रं निरर्थिकां पुरुषार्थचतुष्टयशून्यां श्रुत्येकगम्य

उत्सर्हते च ते वृत्तिमन्यामप्युपसेवितुं ॥ स्वकर्मणानुनियतं भवितव्यं तु तत्तथा ॥ ३७ ॥ नपुल्कसो न चांडाल आत्मानं त्यक्तुमिच्छति ॥ तया तुष्टः स्वयायोन्यामायां पश्य स्वयादृशीं ॥ ३८ ॥ दृष्ट्वा कुणीन् पक्षहतान् मनुष्यानामयाविनः ॥ सुसंपूर्णः स्वयायोन्यालब्धलाभो सिकाश्रय ॥ ३९ ॥ यदि ब्राह्मणदेहस्ते निरातं को निरामयः ॥ अंगानि च समग्राणि न च लोकेषु धिक्कृतः ॥ ४० ॥ न केन चित्प्रवादेन सत्येनैवापहारिणा ॥ धर्मायोतिष्विप्रप्रर्षेनात्मानं त्यक्तुमर्हसि ॥ ४१ ॥ यदि ब्रह्मन् शृणोष्ये तच्छ्रद्धासिचमेव च ॥ वेदोक्तस्यैव धर्मस्य फलं मुख्यमवाप्स्यसि ॥ ४२ ॥ स्वाध्यायमग्निसंस्कारमप्रमत्तो नुपालय ॥ सत्यं दमं च दानं च सर्पाधिष्ठामाच केन चित् ॥ ४३ ॥ ये केचन स्वध्ययनाः प्राप्ताय जनयाजनं ॥ कथं ते चानुशोचयुर्ध्यायियुर्वाप्यशोभनं ॥ ४४ ॥ इच्छंतस्ते विहाराय सुखं महदवाप्नुयुः ॥ उत जाताः सुनक्षत्रे सुतिथौ सुमुहूर्तजाः ॥ यज्ञदानप्रजहायां यतं तेश्चि पूर्वकं ॥ ४५ ॥ न क्षत्रेष्वासुरेष्वन्यदुस्तिथौ दुर्मुहूर्तजाः ॥ संपतंत्यासुरीयो न यज्ञप्रसववर्जिताः ॥ ४६ ॥ अहमासंपंडितको हेतुको वेदनिदकः ॥ आन्वीक्षिकीतकं विद्यामनुरक्तो निरर्थकः ॥ ४७ ॥ हेतुवादान्प्रवदितावक्तुसंस्तुहेतुमत ॥ आक्रोष्टा चाभिवक्ता च ब्रह्मवाक्येषु च द्विजान् ॥ ४८ ॥ नास्तिकः सर्वशंकी च मूर्खः पंडितमानिकः ॥ तस्येयं फलनिर्वृत्तिः स्तृगालत्वं मम द्विज ॥ ४९ ॥ अपि जातु तथा तस्मादहोरात्र शतैरपि ॥ यदहं मानुषीयो निस्तृगालः प्राप्नुयां पुनः ॥ ५० ॥

स्य वस्तुतत्त्वस्य निर्णयानुपयोगिनी ॥ ४७ ॥ प्रवदिता प्रकर्षेण वदिता श्रुतेरनुमाना विरोधेनैव प्रामाण्यं न स्वतः इति वदिता ननु नास्तिकाम्रत्येतद्वक्तुं युक्तं युक्तिबलेनैव वेदप्रामाण्यवादिनैर्ना निरसनीयत्वादिति नायं दोष इत्यत आह संसरसुसमीचीनेषु साधुष्वपि हेतुमदेव वक्तानां श्रुतिमत् आक्रोष्टा पुरुषवाक् अभिवक्ता अभिवक्ता अभिवक्ता अभिवक्ता अभिवक्ता ॥ ४८ ॥ नास्तिकः वेदप्रामाण्यनिदकः सर्वशंकी स्वर्गदिष्टादिसद्भावे पिशंकावान् स्वभाववादेन चाभित आकृष्यमाणोऽनवस्थित इत्यर्थः कुतर्कमनादृत्य वेदमार्गेणैव त्वया स्थातव्यमिति भावः ॥ ४९ ॥ ममत एतदत्यंतं प्रार्थ्यं मित्याह अपीति तस्माद् द्विजो यो निदात्पापान्मुक्त इति शेषः ॥ ५० ॥